

قوانین و مقررات شورای اسلامی شهر

آئین نامه داخلی شوراهای اسلامی
شهر، شهرستان، استان و عالی استانها

آیین نامه داخلی شورای شهر

مصوب ۱۳۸۴/۱/۲۴

ماده ۱- اولین جلسه هردوره شورای اسلامی شهر، که در این آیین نامه شورا نامیده می‌شود، بعد از قطعی شدن نتایج انتخابات، در تاریخ نهم اردیبهشت ماه به دعوت فرماندار یا سرپرست فرمانداری و با حضور دعوت کننده یا نماینده وی تشکیل و با حضور دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد.

ماده ۲- در اولین جلسه شورا مسن‌ترین فرد از اعضای حاضر به عنوان رییس سنی و دو نفر از جوان‌ترین اعضای حاضر به سمت منشی تعیین می‌شوند و در جایگاه هیأت رئیسه قرار می‌گیرند.

ماده ۳- وظایف هیأت رئیسه سنی اداره اولین جلسه اعم از انجام مراسم تحلیف و اجرای انتخابات هیأت رئیسه دائم شورا می‌باشد.

تبصره- مراسم تحلیف براساس دستورالعملی که به تصویب شورای عالی استانها می‌رسد، انجام می‌شود.

ماده ۴- اعضای شورا در اولین جلسه خود از بین اعضای شورا، هیأت رئیسه شورا شامل رییس، نایب رییس و حداقل یک منشی و همچنین یک نفر را به عنوان سخنگو برای مدت دوسال و نماینده یا نمایندگان شورا در شورای اسلامی شهرستان را تا پایان همان دوره انتخاب می‌نمایند.

تبصره- رییس شورا موظف است در صورت قطعیت یافتن خروج از شورا، مراتب را به فرمانداری ذیربط به طورکتبی گزارش دهد تا فرماندار از عضو علی‌البدل شورا با احتساب رأی وی برای شرکت در جلسات دعوت نماید.

ماده ۵- عضویت در شورا قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. هیچیک از اعضای شورا حق تفویض اختیارات خود را به غیر اعم از عضو یا غیر عضو ندارد.

ماده ۶- وظایف رییس شورا به شرح زیر است:

- ۱- مسئولیت امور اداری و مالی شورا.
- ۲- اداره جلسات شورا و برقراری نظم در جلسات.
- ۳- دعوت از اشخاصی که حضور آنها در جلسات شورا ضرورت داشته باشد.

۴- دعوت از اعضا و تقسیم کار بین اعضا و کمیسیونهای شورا

۵- ابلاغ و نظارت بر پیگیری مصوبات شورا.

۶- معرفی نماینده و یا نمایندگان شورا که از بین اعضای شورا انتخاب می‌شوند به مسؤولان اجرایی، نهادها و سازمانهای دولتی در صورت درخواست آنها.

۷- امضای احکام مسئول و اعضای دبیرخانه و سایر کارکنان شورا بر اساس تشکیلات تفصیلی شورا.

۸- ارسال نسخه‌ای از بودجه مصوب و هزینه شورا در پایان هر سال مالی به شوراهای اسلامی شهرستان و استان مربوط و نیز انتشار آن جهت اطلاع عموم.

۹- ابلاغ کتبی موارد اعتراض و ایراد اعضا که به صورت روشن به رییس شورا تقدیم شده است به عنوان تذکر به شهردار و دریافت پاسخ کتبی یا شفاهی شهردار درخصوص تذکر ابلاغی آن در جلسه شورا.

۱۰- امضای کلیه مکاتبات رسمی شورا.

۱۱- اعلام روز و ساعت تشکیل جلسه بعد، قبل از ختم هر جلسه.

ماده ۷- نایب رئیس شورا در غیاب رئیس شورا وظایف او را انجام می‌دهد و در مقابل شورا مسئول است.

ماده ۸- وظایف هیأت رئیسه و سخنگو به موجب دستورالعملی تعیین می‌شود که به تصویب شورای عالی استانها می‌رسد.

ماده ۹- به منظور بررسی، اصلاح و تکمیل پیشنهادات و نیز تهیه طرحهای لازم و انجام وظایف قانونی که شورا بر عهده دارد، کمیسیونها و کارگروههای تخصصی تشکیل می‌شود.

تبصره- ترکیب، چگونگی اداره و وظایف این کمیسیونها به تصویب شورای عالی استانها می‌رسد.

ماده ۱۰- پیشنهادات واصل شده به کمیسیون در صورتی که مرتبط با شهرداری باشد با حضور شهردار یا نماینده وی که بدون حق رأی و برای ادای توضیحات در جلسات شرکت می‌کند، رسیدگی خواهد شد.

ماده ۱۱- هر عضو شورا می‌تواند از مقام خود استعفا دهد. پذیرش استعفا با تصویب اکثریت مطلق آرای حاضران در جلسه امکان پذیر است.

ماده ۱۲- عضو متقاضی استعفا باید تقاضای خود را با ذکر دلایل به رئیس تقدیم نماید و رئیس آن را در نخستین جلسه علنی بعدی شورا در دستور کار قرار دهد و در این فاصله عضو متقاضی می‌تواند در صورت تمایل اعلام انصراف نماید.

ماده ۱۳- برای بررسی تقاضای استعفا ابتدا تقاضا قرائت می‌شود، سپس شخص متقاضی یا عضو دیگری به تعیین او حداکثر نیم ساعت دلایل

استعفا را بیان می‌نماید و مخالف یا مخالفان نیز به همان مدت می‌توانند صحبت کنند و پس از آن رأی گیری می‌شود.

ماده ۱۴- هرگاه تقاضای استعفای تعدادی از اعضا به نحوی باشد که مانع از رسمیت جلسه گردد، قابل طرح در شورا نیست.

ماده ۱۵- رئیس شورا موظف است بلافاصله پس از قطعیت یافتن خروج عضوی از شورا به دلایلی نظیر استعفا، فوت، جنون و سلب عضویت، مراتب را برای تعیین جانشین او به فرمانداری مربوط به طور کتبی اعلام نماید.

ماده ۱۶- غیبت از جلسات شورا با اطلاع رئیس شورا و از جلسات کمیسیونها با اطلاع رئیس کمیسیون مربوط امکان پذیر است.

تبصره ۱- تشخیص موجه بودن غیبت و تأخیر و تعجیل در جلسات شورا برعهده شورا و در جلسات کمیسیونها با تصویب کمیسیون می‌باشد و در هرصورت اعلان رسمی غیبت و تأخیر با رئیس شورا خواهد بود.

تبصره ۲- رسیدگی به موجه یا غیرموجه بودن تأخیر در پایان همان جلسه و غیبت در اولین جلسه بعدی به عمل می‌آید و عضو غایب می‌تواند در این فاصله دلایل خود را مبنی بر موجه بودن غیبت به رئیس شورا ارایه دهد.

ماده ۱۷- در مواردی که براساس قوانین و مقررات نماینده یا نمایندگانی از شورا به عنوان عضو سایر مجامع و شوراهای انتخاب می‌شوند، نماینده یا نمایندگان یادشده با تصویب شورا انتخاب و توسط رئیس شورا معرفی می‌شوند.

تبصره- نمایندگان منتخب موظفند گزارش کار خود را در اولین جلسه به استحضار اعضا برسانند و به صورت کتبی نیز به رئیس شورا ارایه نمایند.

ماده ۱۸- دستور جلسات شورا باید به ترتیب وصول پیشنهادات و با توجه به اولویتها از طرف هیأت رئیسه تهیه شود و حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه در اختیار اعضا قرارگیرد.

تبصره ۱- در صورت تعدد تقاضاها در یک زمان تشخیص اولویت با هیأت رئیسه خواهد بود.

تبصره ۲- با تصویب اکثریت مطلق اعضای حاضر می‌توان موضوع دستور جلسه را برای مدت معینی به تعویق انداخت یا مسکوت گذاشت.

ماده ۱۹- در هر جلسه حداکثر سه نفر از اعضا که تا (۴۸) ساعت قبل از شروع جلسه رسمی تقاضای نطق قبل از دستور نموده‌اند در حدود وظایف شورا طبق فهرست تنظیمی حداکثر به مدت ده دقیقه برای هر نفر نطق قبل از دستور خواهند داشت.

تبصره ۱- در صورت تعدد متقاضیان با توجه به اولویت ثبت نام ناطقان قبل از دستور تعیین می‌گردند.

تبصره ۲- هر عضوی که حق نطق قبل از دستور را بیابد، می‌تواند تمام یا قسمتی از وقت خود را به عضو دیگری واگذار کند.

ماده ۲۰- رئیس شوار می‌تواند قبل از ورود در دستور جلسه به مدت حداکثر ده دقیقه در مورد مسایل مهم روز شوراها مطالبی را که آگاهی اعضا از آن ضروری باشد، به اطلاع آنها برساند.

ماده ۲۱- اعضای شورا نسبت به موضوعاتی که طبق دستور در شورا مطرح می‌شود، می‌توانند قبل از جلسه به عنوان موافق یا مخالف ثبت نام نمایند. در صورتی که موافق یا مخالف ثبت نام نکرده باشد، اعضا در جلسه شورا می‌توانند نوبت بگیرند و به ترتیب تقدم ثبت نام یا گرفتن نوبت نطق

خواهند کرد. اگر هیچ موافقی وجود نداشته باشد، یک مخالف صحبت می کند و اگر مخالفی وجود نداشت، تنها یک موافق می تواند صحبت کند. تبصره- در صورت صحبت خارج از موضوع، رییس جلسه به آنها تذکر خواهد داد و در صورت دو نوبت تذکر در نوبت سوم ناطق از ادامه نطق منع خواهد شد.

ماده ۲۲- تقاضای کفایت مذاکرات تا افزایش مدت شور یا مسکوت ماندن یک پیشنهاد، به پیشنهاد رئیس شورا یا حداقل سه نفر از اعضا قابل رسیدگی است. یک مخالف و یک موافق هر کدام تا پنج دقیقه صحبت می نمایند و سپس رأی گیری می شود و تصمیم اتخاذ شده بلافاصله توسط رییس جلسه اجرا می شود.

ماده ۲۳- اخطار راجع به منافی بودن طرحها و پیشنهادهای با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مقررات جاری و یا آیین نامه داخلی شورا بر اظهارات دیگر مقدم است.

ماده ۲۴- در صورت توهین به اشخاص حقیقی و یا حقوقی، در همان جلسه یا در جلسه بعد، با تشخیص هیأت رییس به آنها تا ۱۵ دقیقه اجازه نطق در دفاع از خود داده خواهد شد.

ماده ۲۵- نحوه اداره جلسات، رأی گیری و بررسی پیشنهادهای واصل شده براساس دستور العملی است که به تصویب شورای عالی استانها می رسد.

محمدرضا عارف معاون اول رییس جمهور

آیین نامه داخلی شورای شهرستان

مصوب ۱۳۸۴/۱/۲۴

ماده ۱- جلسات شورای اسلامی شهرستان که در این آیین نامه شورا نامیده می شود، در محل شورا واقع در مرکز شهرستان تشکیل می شود و محل دیگری برای تشکیل جلسات رسمیت ندارد.

تبصره- در صورت بروز حوادث غیر مترقبه که امکان برگزاری جلسه در مرکز شهرستان وجود ندارد، جلسات شورا با نظر هیأت ریسه برای مدتی

محدود تا رفع موانع در یکی از شهرهای هم جوار یا مرکز استان تشکیل می‌گردد.

ماده ۲- نخستین جلسه شورا پانزده روز پس از تشکیل دو سوم شوراهاى اسلامى شهرها و بخشهای واقع در محدوده آن شهرستان به دعوت فرماندار تشکیل می‌شود و با حضور حداقل دوسوم مجموع اعضا رسمیت می‌یابد و فعالیت آن تا پایان دوره فعالیت چهارساله شورای اسلامی شهر و روستا ادامه دارد.

ماده ۳- در اولین جلسه شورا مسن‌ترین فرد از اعضای حاضر به عنوان رئیس سنی و جوان‌ترین اعضای حاضر به سمت منشی تعیین می‌شوند و در جایگاه هیأت رئیسه قرار می‌گیرند.

ماده ۴- وظایف هیأت رئیسه سنی، اداره اولین جلسه اعم از انجام مراسم تحلیف و اجرای انتخابات هیأت رئیسه دایم شورا است.
تبصره- مراسم تحلیف براساس دستورالعملی که به تصویب شورای عالی استانها می‌رسد، انجام می‌گیرد.

ماده ۵- مصوبات شورا که عمومی بودن آن به تصویب شورا رسیده باشد، باید به نحو مقتضی به اطلاع عموم برسد.
تبصره- شورا موظف است هر سال بودجه پیشنهادی خود را طبق مقررات مصوب شورای عالی استانها در مهلت قانونی تهیه و تصویب و برای انجام مراحل قانونی به شورای اسلامی استان ارسال نماید.

ماده ۶- هیأت رئیسه شورا عبارتند از یک رئیس، یک نایب رئیس و حداقل یک منشی که به همراه سخنگوی شورا در اولین جلسه با اکثریت مطلق آرای حاضران برای مدت دو سال انتخاب می‌شوند.

ماده ۷- در غیاب رئیس شورا نایب رئیس وظایف و اختیارات او را برعهده خواهد داشت و در مقابل شورا مسئول است.

ماده ۸- چنانچه هریک از اعضای هیأت رئیسه از سمت خود استعفا دهد یا فوت یا سلب عضویت شود، بلافاصله در اولین جلسه شورا که حداکثر یک ماه بعد تشکیل می‌شود، عضو جدید برای همان سمت و برای مدت باقی مانده از دو سال انتخاب خواهد شد.

تبصره- در صورتی که هریک از اعضای هیأت رئیسه یا سخنگوی شورا استعفا دهد موضوع استعفا در جلسه بعدی شورا طرح و درمورد آن تصمیم گیری خواهد شد در این فاصله عضو متقاضی استعفا می‌تواند انصراف خود را اعلام نماید.

ماده ۹ وظایف و اختیارات رییس شورا به شرح زیر است:

- ۱- مسئولیت امور اداری و مالی شورا.
- ۲- اداره جلسات شورا و برقراری نظم در جلسات.
- ۳- دعوت از فرماندار، رؤسای دستگاههای اجرایی، و سازمانهای دولتی و نهادها و تشکلهای اعم از دولتی و غیردولتی و سایر اشخاص که حضور آنها در جلسات شورا یا کمیسیونهای شورا ضروری باشد.
- ۴- دعوت از اعضا و تقسیم کار بین اعضا و کمیسیونهای شورا.
- ۵- ابلاغ و نظارت بر پیگیری مصوبات شورا.
- ۶- معرفی نماینده یا نمایندگان شورا که از بین اعضا انتخاب می‌شوند به مسؤولان اجرایی نهادها و سازمانها.

۷- امضای احکام مسئول دبیرخانه شورا کارکنان شورا براساس تشکیلات تفصیلی شورا.

۸- ارسال یک نسخه از مصوبات شورا به شورای اسلامی استان، نمایندگان حوزه انتخابیه، فرماندار و مسئولان اجرای ذریبط ظرف مدت ۱۰ روز پس از تصویب.

۹- امضای کلیه مکاتبات رسمی شورا.

۱۰- اعلام روز و ساعت تشکیل جلسه بعد، قبل از ختم هر جلسه.

۱۱- ابلاغ کتبی موارد اعتراض و ایراد اعضا که به صورت روشن به رییس شورا تقدیم شده است به مقامات ذریبط.

۱۲- شرکت در جلسات رسمی دستگاههای کشور اعم از دولتی و غیر دولتی در صورت دعوت رسمی.

۱۳- امضای احکام رؤسای کمیسیونها

ماده ۱۰- وظایف هیأت رئیسه و سخنگوی شورا به موجب دستورالعملی تعیین می شود که به تصویب شورای عالی استان ها می رسد.

ماده ۱۱- به منظور بررسی، اصلاح و تکمیل پیشنهادات و نیز تهیه طرحهای لازم و انجام وظایف قانونی شورا، کمیسیونها و کارگروههای تخصصی تشکیل می گردند. تعداد، ترکیب، چگونگی اداره و وظایف این کمیسیونها و به پیشنهاد هیأت رئیسه به تصویب شورا می رسد.

ماده ۱۲- غیبت از جلسات رسمی شورا با اطلاع رئیس شورا و در کمیسیونها با اطلاع رئیس کمیسیون امکان پذیر است.

تبصره ۱- تشخیص موجه بودن غیبت و تأخیر و تعجیل در جلسات رسمی شورا برعهده اعضای حاضر و در جلسات کمیسیونها با تصویب

کمیسیون می‌باشد و در هر صورت اعلان رسمی با رییس شورا و کمیسیون خواهد بود.

تبصره ۲- رسیدگی به موجه یا غیرموجه بودن تأخیرها در پایان همان جلسه و غیبت در اولین جلسه بعدی به عمل می‌آید و عضو غایب می‌تواند در این فاصله دلایل خود را مبنی بر موجه بودن غیبت به هیأت رئیسه ارائه دهد.

ماده ۱۳- هر عضو شورا می‌تواند از مقام خود استعفا دهد پذیرش استعفا با تصویب اکثریت مطلق آرای حاضران در جلسه امکان پذیر است.

ماده ۱۴- عضو متقاضی استعفا باید تقاضای خود را با ذکر دلایل به رییس شورا تقدیم نماید و رییس شورا آن را در نخستین جلسه علنی بعدی شورا در دستور کار قرار دهد و در این فاصله عضو متقاضی می‌تواند اعلام انصراف نماید.

ماده ۱۵- برای بررسی تقاضای استعفا ابتدا تقاضا قرائت می‌شود، سپس شخص متقاضی یا عضو دیگری به تعیین او حداکثر نیم ساعت دلایل استعفا را مطرح می‌نماید و مخالف یا مخالفان نیز به همان مدت می‌توانند صحبت کنند و پس از آن رأی گیری می‌شود.

ماده ۱۶- هرگاه تقاضای استعفای تعدادی از اعضا به نحوی باشد که مانع از رسمیت جلسه گردد، قابل طرح در شورا نیست.

ماده ۱۷- رییس شورا موظف است بلافاصله پس از قطعیت یافتن خروج عضوی از شورا به دلایلی نظیر استعفا، فوت، جنون و سلب عضویت،

مراتب را برای تعیین جانشین وی به فرمانداری و شورای اسلامی شهر یا بخش مربوط به طور کتبی اعلام نماید.

ماده ۱۸- در مواردی که براساس قوانین و مقررات نماینده یا نمایندگانی از شورا به عنوان عضو سایر مجامع و شوراها انتخاب می‌شوند، نماینده یا نمایندگان یادشده با تصویب شورا انتخاب و توسط رئیس شورا معرفی می‌شوند.

تبصره- نمایندگان منتخب موظفند گزارش کار خود را در اولین جلسه به آگاهی اعضا برسانند و به صورت کتبی نیز به رئیس شورا ارایه نمایند.

ماده ۱۹- جلسات عادی شورا حداقل هر ماه یکبار تشکیل خواهد شد. جلسات فوق العاده شورا بنا به ضرورت و درخواست فرماندار یا حداقل یک سوم اعضا یا هیأت رئیسه و با اعلام قبلی و دعوت رئیس تشکیل خواهد شد.

ماده ۲۰- حضور مستمعان در جلسات علنی شورا با اجازه رییس شورا آزاد است.

تبصره- مستمعان در جلسات باید نظم جلسات را رعایت کنند و در صورت تخلف به دستور رئیس از سالن اخراج خواهند شد.

ماده ۲۱- دستور جلسات رسمی شورا باید به ترتیب وصول پیشنهادات، با توجه به اولویتها از طرف هیأت رئیسه تهیه شود و حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه در اختیار اعضا قرار گیرد.

تبصره ۱- در صورت تعدد تقاضاها در یک زمان تشخیص اولویت با رئیس شورا خواهد بود.

تبصره ۲- طرحها و لوایح فوریت دار طبق مقررات مصوب شورای عالی استانها در دستور جلسه قرار می‌گیرد.

تبصره ۳- با تصویب اکثریت مطلق اعضای حاضر می‌توان موضوع دستور جلسه را برای مدت معینی به تعویق انداخت.

ماده ۲۲- در هر جلسه حداکثر سه نفر از اعضا که حداقل (۴۸) ساعت قبل از شروع جلسه تقاضای نطق قبل از دستور نموده‌اند طبق فهرست تنظیمی حداکثر به مدت ده دقیقه برای هر نفر در حدود وظایف شورا می‌توانند نطق قبل از دستور نمایند.

تبصره ۱- در صورت تعدد متقاضیان با توجه به اولویت ثبت نام ناطقان قبل از دستور تعیین می‌شوند.

تبصره ۲- هر عضوی که حق نطق قبل از دستور را بیابد، می‌تواند تمام یا قسمتی از وقت خود را به عضو دیگری واگذار کند.

ماده ۲۳- رئیس شورا می‌تواند قبل از ورود در دستور جلسه به مدت حداکثر ده دقیقه در مورد مسایل مهم روز شورا مطالبی را که آگاهی اعضا از آن ضروری باشد، به اطلاع اعضا برسد.

ماده ۲۴- اعضای شورا نسبت به موضوعاتی که طبق دستور در شورا مطرح می‌شود، می‌توانند قبل از جلسه به عنوان موافق یا مخالف ثبت نام نمایند. در صورتی که موافق یا مخالف ثبت نام نکرده باشد، اعضا در جلسه می‌توانند نوبت بگیرند و به ترتیب تقدم ثبت نام یا گرفتن نوبت نطق خواهند کرد. اگر هیچ موافقی وجود نداشته باشد، یک مخالف صحبت می‌کند و اگر مخالفی وجود نداشت، تنها یک موافق می‌تواند صحبت کند.

تبصره- در صورت صحبت خارج از موضوع، رئیس جلسه به آنها تذکر خواهد داد و در صورت دو نوبت تذکر در نوبت سوم ناطق از ادامه نطق منع خواهد شد.

ماده ۲۵- در مورد تقاضای کفایت مذاکرات یا افزایش مدت شور یا مسکوت ماندن یک پیشنهاد، یک مخالف و یک موافق هر کدام تا ۵ دقیقه صحبت می نمایند و سپس رأی گیری می شود و تصمیم اتخاذ شده بلافاصله توسط رئیس جلسه اجرا می شود.

ماده ۲۶- اخطار راجع به منافی بودن طرحها و پیشنهادهای و لوایح با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مقررات جاری یا آیین نامه داخلی شورا بر اظهارات دیگر مقدم است.

ماده ۲۷- در صورت توهین به اشخاص حقیقی یا حقوقی، در همان جلسه یادار جلسه بعد، با تشخیص هیأت رییس به آنها تا ۱۵ دقیقه اجازه نطق در دفاع از خود داده خواهد شد.

ماده ۲۸- پیشنهادات ذیل قابل طرح در شورا می باشد:

- ۱- پیشنهادات شوراهای اسلامی شهرها و بخشهای محدوده شهرستان
 - ۲- پیشنهادات دستگاههای اجرایی شهرستان
 - ۳- طرحهای اعضا با امضای حداقل دونفر از اعضای شورا.
- تبصره ۱-** کلیه پیشنهادات و طرحها باید دارای موضوع و عنوان با تشخیص و دلایل لزوم تهیه باشد.

تبصره ۲- درخصوص پیشنهادات دستگاههای اجرایی کمیسیونها می توانند از مسئولان و مدیران دستگاههای مربوط جهت ادای توضیحات دعوت نمایند و آنان مکلف به حضور می باشند.

ماده ۲۹- دستگاه‌های اجرایی در زمان بررسی طرح‌ها و پیشنهادات با معرفی یک نماینده حق حضور در جلسه شورا بدون حق رأی خواهند داشت.

ماده ۳۰- شورا موظف است همه ساله در مهلت قانونی طرح‌های عمرانی پیشنهادی هر محل را با در نظر گرفتن اولویتها بررسی و در صورت تصویب جهت منظور نمودن در بودجه عمرانی شهرستان به فرماندار یا شورای اسلامی استان اعلام نماید.

ماده ۳۱- هر گاه یک یا چند نفر از اعضای شورا یا هریک از شوراهای اسلامی بخشها، شهرهای محدود شهرستان به عملکرد دستگاههای اجرایی یا عملیات آنان اعتراض داشته باشند، موارد را با ذکر دلایل و به طور روشن و مکتوب به شورا اعلام می‌نمایند. پس از بررسی در کمیسیون مربوط و اعلام نظر، موضوع در جلسه شورا مطرح و پس از تصویب، موارد از طریق رئیس شورا به مسئولان مربوط ابلاغ می‌گردد.

ماده ۳۲- در صورت بروز اختلاف با مشکلات بین شوراهای اسلامی یا بخشهای محدوده شهرستان، موضوع با درخواست هریک از شوراهای مربوط یا نمایندگان آنها یا فرماندار یا بخشدار در شورا مطرح و بررسی و اقدام به حل و فصل اختلاف با حضور رؤسای شوراهای مربوط و در صورت لزوم فرماندار یا بخشدار می‌گردد.

تبصره- مسئولان مربوط حق حضور در جلسه شورا و دفاع از خود را دارند و شورا موظف است برای رسیدگی از آنان دعوت نماید.

محمدرضا عارف معاون اول رییس‌جمهور

آیین نامه داخلی شورای اسلامی استان

مصوب ۱۳۸۴/۰۱/۲۴

ماده ۱- جلسات شورای اسلامی استان که در این آیین نامه شورا نامیده می شود، در محل شورا واقع در مرکز استان تشکیل می گردد و محل دیگری برای تشکیل جلسات رسمیت ندارد.

تبصره- تا زمان اختصاص بودجه کافی و تهیه محل مستقل، استانداری موظف است محل مناسب و امکانات لازم را جهت تشکیل جلسات شورا و استقرار دبیرخانه در اختیار شورا قرار دهد.

ماده ۲- نخستین جلسه هر دوره شورا حداکثر پانزده روز پس از تشکیل دو سوم شوراهای شهرستانهای حوزه استان به دعوت استاندار تشکیل می‌شود و با حضور حداقل دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد و فعالیت آن تا پایان مدت چهارساله فعالیت شورای شهر و روستا ادامه می‌یابد.

ماده ۳- در نخستین جلسه شورا مسن‌ترین فرد از اعضای حاضر به عنوان رئیس سنی و جوان‌ترین فرد از اعضای حاضر به سمت منشی معین می‌شوند و در جایگاه هیأت رئیسه قرار می‌گیرند.

ماده ۴- وظایف هیأت رئیسه سنی، اداره اولین جلسه اعم از انجام مراسم تحلیف و اجرای انتخابات هیأت رئیسه دائم است.

تبصره- مراسم تحلیف بر اساس دستورالعمل مصوب شورای عالی استانها انجام خواهد شد. ماده ۵ مصوبات شورا که جنبه عمومی دارد و نیز عملکرد سالانه پس از تصویب، باید به نحو مقتضی به اطلاع ساکنان استان برسد.

ماده ۵- مصوبات شورا که جنبه عمومی دارد و نیز عملکرد سالانه پس از تصویب، باید به نحو مقتضی به اطلاع ساکنان استان برسد.

ماده ۶- عضویت در شورا قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. هیچیک از اعضا حق تفویض اختیارات خود را به غیر، اعم از عضو یا غیر عضو ندارد.

ماده ۷- مدت عضویت فرد در شورا تا پایان مدت عضویت چهارساله او در شورای شهر و روستای مربوط است.

ماده ۸- اعضای شورای استان در نخستین جلسه خود هیأت رئیسه شامل رئیس، نایب رئیس و حداقل یک منشی و همچنین یک نفر را به عنوان سخنگو از بین اعضای شورا برای مدت دو سال و نماینده یا نمایندگان شورا در شورای عالی استانها را برای دوره چهارساله انتخاب می نمایند.

ماده ۹- در غیاب رئیس شورا، نایب رئیس وظایف و اختیارات او را بر عهده خواهد داشت و در مقابل شورا مسئول است.

تبصره- رییس شورا می تواند حتی هنگام حضور خود، اداره جلسه رسمی را بر عهده نایب رییس بگذارد.

ماده ۱۰- چنانچه هر یک از اعضای هیأت رئیسه فوت نماید، سلب عضویت یا از سمت خود برکنار شود یا استعفا دهد، بلافاصله در اولین جلسه، عضو جدید هیأت رئیسه برای همان سمت و مدت باقی مانده از دو سال انتخاب می شود.

ماده ۱۱- در صورتی که هر یک از اعضای هیأت رئیسه یا سخنگوی شورا از سمت خود استعفا دهد، متن استعفا نامه در جلسه شورا قرائت می شود و در صورت لزوم پس از توضیحات فرد مستعفی و مذاکرات اعضا، چنانچه استعفا پس گرفته نشود، عضو جدید انتخاب می گردد.

ماده ۱۲- وظایف و اختیارات رئیس شورا به شرح زیر است:

۱- مسئولیت امور اداری و مالی شورا.

۲- اداره جلسات شورا و برقراری نظم در جلسات.

۳- دعوت از استاندار، فرمانداران، روسای ادارات کل و سازمانها، نهادها و تشکلهای اعم از دولتی و غیردولتی و سایر اشخاص که حضور آنها در جلسات شورا یا کمیسیونهای آن ضروری باشد.

۴- دعوت از اعضا و تقسیم کار بین اعضا و کمیسیونها در شورا.

۵- ابلاغ و نظارت بر پیگیری مصوبات شورا.

۶- معرفی نماینده یا نمایندگان شورا که از بین اعضای شورا انتخاب می‌شوند به مسئولان اجرایی نهادها و سازمانهای مملکتی.

۷- امضای احکام مسؤول دبیرخانه و سایر کارکنان شورا بر اساس تشکیلات تفصیلی شورا.

۸- امضای کلیه مکاتبات رسمی شورا.

۹- ارسال یک نسخه از مصوبات شورا ظرف ده روز پس از تصویب به شورای عالی استانها، استاندار و سایر مسئولان اجرایی ذی‌ربط.

۱۰- ابلاغ کتبی موارد اعتراض و ایراد اعضا که به صورت روشن به رئیس شورا تقدیم شده است به مقامات ذی‌ربط.

۱۱- شرکت در جلسات رسمی دستگاههای کشور اعم از دولتی و غیردولتی.

۱۲- امضای احکام روسای کمیسیونها.

۱۳- اعلام روز و ساعت تشکیل جلسه بعد، قبل از ختم هر جلسه.

ماده ۱۳- وظایف هیأت رئیسه شورا و نحوه اداره جلسه به موجب دستورالعملی تعیین می‌شود که به تصویب شورای عالی استانها می‌رسد.

ماده ۱۴- به منظور بررسی، اصلاح و تکمیل پیشنهادات، طرحها و نیز تهیه طرحهای لازم و انجام وظایف قانونی شورا، کمیسیونها و کارگروههای تخصصی تشکیل می‌گردد. ترکیب، تعداد و وظایف این کمیسیونها و نحوه

اداره آنها به موجب دستورالعملی تعیین می شود که به تصویب شورای عالی استانها می رسد.

ماده ۱۵- غیبت از جلسات رسمی شورا با اطلاع رئیس شورا و در کمیسیونها با اطلاع رئیس کمیسیون مربوط امکان پذیر است.

ماده ۱۶- تشخیص موجه بودن غیبت و تأخیر و تعجیل در جلسات رسمی شورا برعهده شورا و در جلسات کمیسیونها با تصویب کمیسیون می باشد و در هر صورت اعلان رسمی غیبت و تأخیر با رئیس شورا یا کمیسیون خواهد بود.

تبصره- رسیدگی به موجه یا غیرموجه بودن تأخیرها در پایان همان جلسه و غیبت در اولین جلسه بعدی به عمل می آید و عضو غایب می تواند در این فاصله دلایل خود را مبنی بر موجه بودن غیبت به هیأت رئیسه ارائه دهد.

ماده ۱۷- هر عضو شورای استان می تواند از مقام خود استعفا دهد. پذیرش استعفا با تصویب اکثریت مطلق آرای حاضران در جلسه شورا می باشد.

ماده ۱۸- عضو متقاضی استعفا باید تقاضای خود را به رئیس شورا با ذکر دلایل تقدیم نماید و رئیس شورا آن را در نخستین جلسه علنی بعدی شورا در دستور کار قرار دهد و در این فاصله عضو متقاضی می تواند در صورت تمایل اعلام انصراف نماید.

ماده ۱۹- برای بررسی تقاضای استعفا باید ابتدا تقاضا قرائت شود، سپس عضو متقاضی یا عضودیگری به تعیین او حداکثر نیم ساعت دلایل

استعفا را مطرح نماید، مخالف یا مخالفان نیز به همان مدت می‌توانند صحبت کنند و پس از آن رأی‌گیری به عمل می‌آید.

ماده ۲۰- هرگاه تقاضای استعفای اعضا به نحوی باشد که مانع از تشکیل جلسه رسمی گردد، قابل طرح نیست.

ماده ۲۱ رئیس شورا موظف است بلافاصله پس از قطعیت یافتن خروج عضو از شورای استان به دلایلی نظیر استعفا، فوت، جنون و سلب عضویت، مراتب را برای تعیین جانشین او به استانداری و شورای شهرستان مربوط به طور کتبی اعلام نماید.

ماده ۲۲- در مواردی که بر اساس قوانین و مقررات نماینده یا نمایندگانی از شورا به عنوان عضو سایر مجامع و شوراها انتخاب می‌شوند، نماینده یا نمایندگان یادشده با تصویب شورا انتخاب و توسط رئیس شورا معرفی می‌شوند.

ماده ۲۳- جلسات عادی شورا حداقل هر (۴۵) روز یکبار تشکیل خواهد شد. شورا می‌تواند جلسات فوق‌العاده نیز تشکیل دهد.

تبصره- جلسات فوق‌العاده شورا بنا به ضرورت و به درخواست استاندار یا حداقل یک سوم اعضا یا هیأت رئیسه و با اعلام قبلی و دعوت رئیس تشکیل خواهد شد.

ماده ۲۴ حضور مستمعان در جلسات علنی شورا با اجازه رئیس آزاد است.

تبصره- مستمعان در جلسات باید نظم جلسات را رعایت کنند و در صورت تخلف به دستور رئیس از سالن اخراج خواهند شد.

ماده ۲۵- دستور جلسات شورا باید به ترتیب وصول پیشنهادات و با توجه به اولویتها تنظیم شود و حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه در اختیار اعضا قرار گیرد.

تبصره- در صورت تعدد تقاضاها در یک زمان، تشخیص اولویت با رئیس شورا خواهد بود.

ماده ۲۶- در هر جلسه حداکثر سه نفر از اعضا که حداقل (۴۸) ساعت قبل از شروع جلسه تقاضای نطق قبل از دستور نموده‌اند طبق فهرست تنظیمی حداکثر به مدت ده دقیقه برای هر نفر در حدود شرح وظایف شورا نطق قبل از دستور خواهند داشت.

تبصره ۱- در صورت تعدد متقاضیان با توجه به اولویت ثبت نام، ناطقان قبل از دستور تعیین می گردند.

تبصره ۲- هر عضوی که حق نطق قبل از دستور را بیابد، می تواند تمام یا قسمتی از وقت خود را به عضو دیگری واگذار کند.

ماده ۲۷- رئیس شورا می تواند قبل از ورود در دستور جلسه به مدت حداکثر ده دقیقه در مورد مسایلمرتبط با وظایف شورا مطالبی را که آگاهی اعضا از آن ضروری باشد، به اطلاع آنها برسد.

ماده ۲۸- اعضای شورا نسبت به موضوعاتی که طبق دستور در شورا مطرح می شود، می توانند قبل از جلسه به عنوان موافق یا مخالف ثبت نام نمایند. در صورتی که موافق یا مخالف ثبت نام نکرده باشد، اعضا در جلسه شورا می توانند نوبت بگیرند و به ترتیب تقدم ثبت نام یا گرفتن نوبت نطق نمایند. اگر هیچ موافقی وجود نداشته باشد، یک مخالف صحبت می کند و اگر مخالفی وجود نداشت، تنها یک موافق می تواند صحبت کند.

تبصره- در صورت صحبت خارج از موضوع، رئیس جلسه به ناطق تذکر خواهد داد و در صورت دونوبت تذکر در نوبت سوم، ناطق از ادامه نطق منع خواهد شد.

ماده ۲۹- در مورد تقاضای کفایت مذاکرات یا افزایش مدت شور یا مسکوت ماندن یک پیشنهاد، یک مخالف و یک موافق هر کدام تا پنج دقیقه صحبت نموده و سپس رأی‌گیری به عمل می‌آید و تصمیم اتخاذ شده بلافاصله توسط رئیس جلسه به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۳۰- اخطار راجع به منافی بودن طرح‌ها و پیشنهادهای با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مقررات جاری یا آیین‌نامه داخلی شورا بر اظهارات دیگر مقدم است.

ماده ۳۱- در صورت توهین به اشخاص حقیقی یا حقوقی، در همان جلسه یا در جلسه بعد، باتشخیص هیأت رئیسه به آنها تا پانزده دقیقه اجازه نطق در دفاع از خود داده خواهد شد.

ماده ۳۲- دستگاههای اجرایی در زمان بررسی طرحها و پیشنهادات برای دفاع، حق حضور در جلسه شورا را بدون حق رای خواهند داشت.

ماده ۳۳- با پیشنهاد حداقل سه نفر از اعضا و تصویب اکثریت مطلق اعضای شورا، می‌توان پیشنهادات را به مدت حداکثر سه ماه مسکوت گذاشت.

تبصره- تقاضای مسکوت ماندن فقط برای یک مرتبه و در یک موضوع قابل طرح می‌باشد.

ماده ۳۴- رئیس شورا موظف است پس از دریافت مصوبات شورای برنامه ریزی و توسعه استان ضمن ارجاع به کمیسیونهای مربوط، نسخه‌ای از آن را در اختیار هر یک از اعضا قرار دهد تا پیشنهادات خود را ارایه نمایند.

ماده ۳۵- هرگاه هر یک از شوراهای شهرستان یا یک یا چند نفر از اعضای شورا به عملکرد دستگاههای اجرایی استان یا عملیات آنان اعتراض داشته باشند، موارد را با ذکر دلایل و به طور روشن و مکتوب به شورا اعلام می‌نمایند. پس از بررسی کمیسیون ذی ربط و اعلام نظر، موضوع در جلسه شورا مطرح و در صورت تصویب، موارد از طریق رئیس شورا به مسئولان مربوط ابلاغ می‌شود.

تبصره- مسئولان مربوط حق حضور در جلسه شورا و دفاع از خود را دارند و شورا موظف است برای جلسه رسیدگی از آنان دعوت نماید.

ماده ۳۶- نحوه اداره جلسات، رای گیری و بررسی پیشنهادات براساس دستورالعملی است که به تصویب شورای عالی استانها می‌رسد.

ماده ۳۷ در صورت بروز اختلاف بین شوراهای شهرستان در محدوده استان، موضوع با درخواست هریک از شوراها یا نمایندگان شوراهای یادشده در شورا، از فرماندار حوزه مربوط دعوت و موضوع حل و فصل خواهد شد و در صورتی که نیاز به حضور استاندار باشد ایشان نیز در صورت دعوت رسمی، موظف به شرکت در شورا خواهد بود.

تبصره- ارایه گزارش کمیسیون مربوط برای رسیدگی به موضوع در جلسه شورا الزامی است. **محمدرضا عارف معاون اول رییس جمهور**

مصوب ۱۳۸۴/۱/۲۴

ماده ۱- جلسات شورای عالی استانها که در این آیین نامه شورای عالی نامیده می‌شود، در تهران تشکیل می‌گردد و محل دیگری برای تشکیل جلسات رسمیت ندارد.

تبصره- در صورت بروز حوادث غیر مترقبه یا عواملی که مانع تشکیل شورای عالی در تهران باشد جلسات تا رفع مانع در محل دیگری که به تأیید هیأت ریسه می‌رسد، تشکیل می‌شود.

ماده ۲- اولین جلسه هر دوره شورای عالی حداکثر یک ماه پس از تشکیل دو سوم شوراهای اسلامی استانها به دعوت وزیر کشور تشکیل می‌شود و با حضور دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد و مصوبات آن با رأی موافق اکثریت مطلق حاضران معتبر است.

ماده ۳- در اولین جلسه شوراعالی مسن ترین فرد از اعضای حاضر به عنوان رییس سنی و دونفر از جوان ترین اعضای حاضر به سمت منشی تعیین می‌شوند و در جایگاه هیأت ریسه قرار می‌گیرند.

ماده ۴- وظایف هیأت ریسه سنی، اداره اولین جلسه اعم از انجام مراسم تحلیف و اجرای انتخابات هیأت ریسه دایم می‌باشد.

تبصره- مراسم تحلیف براساس دستورالعملی که به تصویب شورای عالی می‌رسد انجام خواهد شد.

ماده ۵- مدت عضویت فرد در شورای عالی تا پایان مدت عضویت چهارساله فرد در شورای شهرو روستای مربوط است.

ماده ۶- عضویت در شورای عالی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. هیچیک از اعضا حق تفویض اختیارات خود را به غیر، اعم از عضو یا غیر عضو ندارد.

ماده ۷- اعضای شورای عالی در اولین جلسه خودهیأت ریسه شامل رئیس، یک نایب رئیس و حداقل یک منشی و همچنین یک نفر را به عنوان سخنگو از بین اعضا برای مدت دو سال انتخاب می‌نمایند.

ماده ۸- در غیاب رئیس شورای عالی نایب رئیس وظایف و اختیارات او را برعهده خواهد داشت و درمقابل شورای عالی مسؤول است.
تبصره- رئیس شورا عالی می‌تواند اداره جلسات رسمی راحتی هنگام حضور خود برعهده نایب رئیس قرار دهد.

ماده ۹- چنانچه هریک از اعضای هیأت ریسه فوت نماید یا برکنار یا سلب عضویت شود یا از سمت خود استعفا دهد، بلافاصله در اولین جلسه، عضو جدید هیأت ریسه برای همان سمت و برای مدت باقیمانده از دو سال انتخاب می‌شود.

ماده ۱۰- در صورتی که هر یک از اعضای هیأت ریسه یا سخنگوی شورای عالی استعفا دهد، متن استعفا نامه در جلسه شورای عالی قرائت می‌شود و در صورت لزوم پس از توضیحات فرد مستعفی و مذاکرات اعضا، چنانچه استعفا پس گرفته نشود، عضو جدید هیأت ریسه انتخاب می‌گردد.

ماده ۱۱- وظایف رئیس شورای عالی به شرح زیر است :

۱- مسئولیت امور اداری و مالی شورای عالی

۲- اداره جلسات شورای عالی و برقراری نظم در جلسات

- ۳- دعوت از وزیران، روسای مؤسسات و سازمانهای دولتی و سایر اشخاصی که حضور آنها در جلسه ضرورت داشته باشد
 - ۴- دعوت از اعضا و تقسیم کار بین اعضا و کمیسیونهای
 - ۵- ابلاغ و نظارت بر پیگیری مصوبات شورای عالی
 - ۶- معرفی نماینده و یا نمایندگان شورای عالی که از بین اعضا انتخاب می‌شوند به مسؤولان اجرایی نهادهای و سازمانهای کشور
 - ۷- امضای احکام مسؤول دبیرخانه و سایر کارکنان براساس تشکیلات تفصیلی شورای عالی. امضای کلیه مکاتبات رسمی شورای عالی
 - ۸- امضای احکام رؤسای کمیسیونها
 - ۹- رایحه گزارش کامل از تصمیمات و اقدامات هیأت ریسه درخصوص مسایل مربوط به شورای عالی
 - ۱۰- ارسال یک نسخه از مصوبات شورای عالی به وزارت کشور، نهادهای و سایر دستگاههای ذیربط، مجلس شورای اسلامی و شوراهای استان
 - ۱۱- شرکت در نهادهای قانونی که رییس شورای عالی عضو آنهاست یا درجلسات رسمی دستگاههای و سازمانهای دولتی که دعوت می‌گردد
 - ۱۲- شرکت در نهادهای قانونی که رییس شورای عالی عضو آنهاست یا در جلسات رسمی دستگاهها و سازمانهای دولتی که دعوت می‌گردد
 - ۱۳- ارسال یک نسخه از مصوبات شورای عالی که جنبه عمومی دارد به روزنامه رسمی برای چاپ
 - ۱۴- اعلام روز و ساعت تشکیل جلسه بعد، قبل از ختم هر جلسه
- ماده ۱۲-** وظایف هیأت ریسه شورا و سخنگوی شورای عالی به موجب دستورالعملی تعیین می‌شود که به پیشنهاد هیأت ریسه به تصویب شورای عالی می‌رسد.

ماده ۱۳- به منظور بررسی و اصلاح و تکمیل پیشنهادات، طرحها و نیز تهیه طرحهای لازم و انجام وظایف قانونی که شورای عالی برعهده دارد، کمیسیونها و کارگروههای تخصصی تشکیل می‌شود. ترکیب، تعداد، نحوه اداره و وظایف این کمیسیونها به پیشنهاد هیأت ریسه به تصویب شورای عالی می‌رسد.

ماده ۱۴- غیبت از جلسات شورای عالی با اطلاع رئیس شورای عالی و در کمیسیونها با اطلاع رئیس کمیسیون امکان پذیر است.

تبصره ۱- تشخیص موجه بودن غیبت و تأخیر و تعجیل در جلسات رسمی شورا با شورای عالی و در جلسات کمیسیونها با تصویب کمیسیون می‌باشد و در هر صورت اعلان رسمی با رئیس شورای عالی خواهد بود.

تبصره ۲- رسیدگی به موجه و غیرموجه بودن تأخیر در پایان همان جلسه و غیبت در اولین جلسه بعدی به عمل می‌آید و عضو غایب می‌تواند در این فاصله دلایل خود را مبنی بر موجه بودن غیبت به رئیس شورای عالی ارائه دهد.

ماده ۱۵- هر عضو شورای عالی می‌تواند از مقام خود استعفا دهد. پذیرش استعفا با تصویب اکثریت مطلق حاضران در جلسه امکان پذیر است.

ماده ۱۶- عضو متقاضی استعفا باید تقاضای خود را به با ذکر دلایل تقدیم رئیس شورای عالی نماید و رئیس شورای عالی آن را در نخستین جلسه بعدی در دستور کار قرار دهد و در این فاصله عضو متقاضی استعفا، می‌تواند اعلام انصراف نماید.

ماده ۱۷- برای بررسی تقاضای استعفا ابتدا تقاضا قرائت شود سپس شخص متقاضی یا عضو دیگری به تعیین او حداکثر نیم ساعت دلایل استعفا را مطرح نماید و مخالف یا مخالفان نیز به همان مدت می‌توانند صحبت کنند و پس از آن رأی گیری می‌شود.

ماده ۱۸- هرگاه تقاضای استعفای اعضا به نحوی باشد که مانع از تشکیل رسمیت جلسه گردد، قابل طرح نیست.

ماده ۱۹- رئیس شورای عالی موظف است بلافاصله پس از قطعیت یافتن خروج عضو از شورای عالی به دلایلی نظیر استعفا، فوت و سلب عضویت، مراتب را برای تعیین جانشین وی به وزارت کشور و شورای استان مربوط به طور کتبی گزارش نماید.

ماده ۲۰- در مواردی که براساس قوانین و مقررات نماینده یا نمایندگانی از شورای عالی به عنوان عضو سایر مجامع و شوراها انتخاب می‌شوند، نماینده یا نمایندگان یادشده با تصویب شورای عالی انتخاب و توسط رییس شورا معرفی می‌شوند.

تبصره- نمایندگان منتخب موظفند گزارش کار خود را در اولین جلسه به استحضار اعضا رسانده و به صورت کتبی نیز به رییس شورای عالی ارایه نمایند.

ماده ۲۱- جلسات عادی شورای عالی هردوماه یکبار و حداکثر به مدت سه روز تشکیل می‌گردد و با حضور حداقل دوسوم اعضا رسمیت می‌یابد.

تبصره ۱- هر یک از اعضا که همزمان برای جلسات شورای عالی و سایر شوراها دعوت شده است موظف به شرکت در جلسه شورای عالی می‌باشد.

تبصره ۲- جلسات فوق العاده شورای عالی بنا به ضرورت و به درخواست وزیر کشور یا حداقل یک سوم اعضا یا هیأت ریسه و با اعلام قبلی و دعوت رییس تشکیل خواهد شد.

ماده ۲۲- حضور مستمعان در جلسات شورای عالی با اجازه رییس آزاد است.

تبصره- مستمعان در جلسات باید نظم را رعایت کنند و در صورت تخلف به دستور رییس از سالن اخراج خواهند شد.

ماده ۲۳- دستور جلسات شورا باید به ترتیب وصول پیشنهادات و با توجه به اولویتها از طرف هیأت ریسه تهیه و تنظیم شود و حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه در اختیار اعضا قرار گیرد.

تبصره ۱- در صورت تعدد تقاضاها در یک زمان تشخیص اولویت با هیأت ریسه خواهد بود.

تبصره ۲- با تصویب اکثریت مطلق اعضای حاضر می‌توان موضوع دستور جلسه را برای مدت معینی به تعویق انداخت.

ماده ۲۴- در هر جلسه علنی شورای عالی، رییس می‌تواند قبل از ورود به دستور جلسه در مسایل روز شوراها، مطالبی را که آگاهی اعضا از آن ضروری است حداکثر به مدت بیست دقیقه بیان کند.

ماده ۲۵- در هر جلسه حداکثر سه نفر از اعضا که حداقل (۴۸) ساعت قبل از شروع جلسه رسمی تقاضای نطق قبل از دستور در حدود وظایف شورای عالی نموده اند طبق فهرست تنظیمی توسط منشیان حداکثر به مدت ده دقیقه برای هر نفر نطق قبل از دستور خواهند داشت.

تبصره ۱- در صورت تعدد متقاضیان با توجه به اولویت ثبت نام ناطقان قبل از دستور تعیین می گردند.

تبصره ۲- هر عضوی که حق نطق قبل از دستور را بیابد می تواند تمام یا قسمتی از وقت خود را به عضو دیگری واگذار کند.

ماده ۲۶- اعضای شورای عالی به نسبت موضوعاتی که طبق دستور مطرح می شود، می توانند قبل از جلسه به عنوان موافق یا مخالف ثبت نام نمایند. در صورتی که موافق یا مخالف ثبت نام نکرده باشد، اعضا در جلسه می توانند نوبت بگیرند و به ترتیب تقدم ثبت نام یا گرفتن نوبت نطق نمایند. اگر هیچ موافقی وجود نداشته باشد، مخالفان می توانند به نوبت صحبت کنند و اگر مخالفی وجود نداشت، تنها یک موافق می تواند صحبت کند.

تبصره ۱- در صورت صحبت خارج از موضوع رییس جلسه به آنها تذکر خواهد داد و در صورت دو نوبت تذکر در نوبت سوم ناطق از ادامه نطق منع خواهد شد.

تبصره ۲- مدت شور در مورد لوایح پیشنهادی برنامه و بودجه کشور ۱۰ ساعت و برای هر ناطق ۲۰ دقیقه می باشد.

ماده ۲۷- اخطار راجع به مغایرت طرحها و پیشنهادها با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران یا مقررات جاری یا آیین نامه داخلی شورا بر اظهارات دیگر مقدم است و نیز پیشنهاد کفایت مذاکرات و یا افزایش مدت شور یا مسکوت ماندن یک پیشنهاد با پیشنهاد رییس یا حداقل سه نفر از اعضا قابل رسیدگی می باشد و پس از نطق یک نفر مخالف و یک نفر موافق رأی گیری می شود و تصمیم اتخاذ شده بلافاصله توسط رییس جلسه اجرا می شود.

ماده ۲۸- در صورت توهین به مقامات اجرایی یا حاضران، در همان جلسه یا در جلسه بعد با تشخیص هیأت رییس به آنها تا ۱۵ دقیقه اجازه نطق در دفاع از خود داده خواهد شد.

ماده ۲۹- مذاکرات کامل هر جلسه علنی و مصوبات ثبت و ضبط می‌شود و انتشار آن در مطبوعات و رسانه‌های گروهی جهت اطلاع عموم بلامانع است.

ماده ۳۰- دستور العمل نحوه اداره جلسات، رأی‌گیری، بررسی برنامه و بودجه کشور و استانها و سایر پیشنهادات به پیشنهاد هیأت رییس به تصویب شورای عالی می‌رسد.

ماده ۳۱- در هنگام بحث و مذاکره درباره لوایح دستگاههای اجرایی و طرحهای مرتبط با آنها و طرحهای استانی، هرگاه هیأت رییس لازم بداند می‌تواند به نمایندگان شوراهای استان اجازه صحبت بدهد.

ماده ۳۲- شورای عالی می‌تواند نماینده و نمایندگان را جهت دفاع از طرحهای قانونی خود که با اختیار حاصل از اصل یکصد و دوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به طور مستقیم به مجلس شورای اسلامی یا هیأت وزیران پیشنهاد می‌نماید، انتخاب و معرفی کند و در این صورت رعایت ترتیبات زیر لازم است:

۱- طرحهای مصوب شورای عالی برای ارایه به مجلس شورای اسلامی باید دارای عنوان، مقدمه توجیهی و مواد مناسب باشد.

۲- طرحهای فوق باید قبل از طرح در جلسه شورای عالی، علاوه بر کمیسیون مربوط در کمیسیون مرتبط با امور حقوقی نیز بررسی و گزارش

آن ظرف مهلت مقرر به کمیسیون اصلی ارایه و در گزارش نهایی ضمن گزارش کمیسیون اصلی برای طرح و بررسی در شورای عالی تقدیم گردد.

۳- چنانچه طرحهای فوق مربوط به هر یک از وزارتخانه‌ها یا دستگاههای اجرایی باشد، یک نسخه از آن برای وزیر یا عالی‌ترین مقام مسئول ارسال و از آنها برای اعلام نظر یا شرکت در جلسه کمیسیون مربوط دعوت می‌شود.

۴- نماینده یا نمایندگانی برای دفاع از طرحهای مصوب انتخاب و به مجلس شورای اسلامی یا هیأت وزیران معرفی می‌شوند.

۵- شورای عالی با دعوت از رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا نماینده او و مسئولان مربوط پیش نویس لوایح برنامه و بودجه را بررسی و پیشنهادات اصلاحی مبنی بر تغییر طرح یا جابجایی بودجه عمرانی و رفاهی استانها را پس از تصویب به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اعلام می‌نماید.

ماده ۳۳- برای نظارت بر اجرای هماهنگ برنامه و بودجه عمرانی و رفاهی استانها به استناد اصل یکصد و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، پس از وصول گزارشات ماهانه و سالانه و چگونگی پیشرفت کارهای عمرانی و از دستگاههای اجرایی مربوط، رئیس، گزارشات را به کمیسیون ذیربط ارجاع می‌دهد. رئیس موظف است ضمن ارسال نسخه‌ای از گزارش کمیسیون ذیربط به مسئولان مربوط، به منظور توضیح، حضور دفاع، موضوع را در دستور جلسه شورای عالی قرار دهد و طبق تصمیم شورای عالی، موضوع را به مسئولان مربوط و عالی‌ترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط اعلام و در صورت لزوم پی گیری قانونی به عمل آورد.

تبصره- چنانچه هر یک از شوراهای استان یا حداقل سه نفر از اعضای شورای عالی به نحوه اجرایی برنامه و بودجه عمرانی و رفاهی استانها اعتراض داشته باشند، موضوع توسط رییس به کمیسیون ذیربط جهت بررسی و ارایه گزارش ارجاع می‌شود.

ماده ۳۴- مسئولان سازمانها و دستگاههای اجرایی کشور در جلسات شورای عالی، اعم از جلسات رسمی شورای عالی، کمیسیونها و ار گروههایی که دعوت می‌شوند، حضور می‌یابند و در صورت عدم امکان حضور در جلسات کمیسیونها و کارگروهها نمایندگان آنها شرکت می‌کنند.

ماده ۳۵- شورای هر استان موظف است یک نسخه از مصوبات خود را ظرف ده روز به شورای عالی تقدیم و شورای عالی موضوع را بررسی و در صورت لزوم در مهلت مقرر اعتراض خود را اعلام نماید.

ماده ۳۶- پیشنهاد سلب عضویت اعضای شوراهای استانها در موارد مندرج در قوانین، از سوی شورای عالی به هیأت حل اختلاف مرکزی به ترتیب زیر عمل می‌آید:

۱- تقاضای سلب عضویت ازسوی هر یک از شوراهای استانها و هر یک از اعضای شورای عالی قابل طرح و بررسی می‌باشد.

۲- تقاضای فوق توسط رییس برای بررسی و اعلام نظر به کمیسیون ذیربط ارجاع می‌گردد و ضمناً به عضو متقاضی نیز ابلاغ گردد تا دفاعیات خود را به آن کمیسیون ارایه دهد.

۳- پس از ارایه گزارش کمیسیون ذیربط، موضوع در جلسه شورای عالی مطرح و در صورت تصویب، سلب عضویت فرد مورد نظر به هیأت حل اختلاف مرکزی پیشنهاد می‌گردد.

۴- عضو مورد نظر که تقاضای سلب عضویت وی شده است، حق حضور در جلسه رسیدگی و دفاع از خود را خواهد داشت و در صورت عدم امکان حضور می‌تواند عضو دیگری از اعضای شوراها را به نمایندگی از طرف خود معرفی نماید.

محمد رضا عارف - معاون اول رئیس جمهور